БЕРЕЗЕНЬ

ISSN 0132-4462

№ 6

1984

БЕРЕЗЕНЬ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Що з вами!

— Досі не можу оговтатися після розмови з батьком, коли він сказав, що завод з мене людину зробить.

Уклін вам низький і найкращі побажання, шановні мастаки-косметики!

Тепер уже напевне можна сказати, що ера архівойовничих «опровергателів» критичних виступів нашої преси закінчилась остаточно і, сподіваюся, назавжди. А зустрічалось їх на моєму віку — дай, боже, пам'ять! «Це грубий наклеп!» «Це публічний підрив мого авторитету!» — така здебільшого була відповідь на критику архівойовничих спростовувачів.

Я ще й досі пригадую листа до редакції з приводу невеличкої замітки в «Перці», що його прислав один сільський «культармієць». Ось короткий зміст цього листа.

«Шановний товаришу редактор! У чотирнадцятому номері «Перця» на передостанній сторінці була напечатана невеличка статейка під заголовком «Клуб на замку», яка викликала в нашому селі нездоровий сміх і справедливе обурення. Повірте мені, що поки я не прочитав цієї брехливої статейки, то твердо вірив, що «Перець» пише тільки правду. Тепер я побачив, що це зовсім не так. Не думайте тільки, що, може, я обидився за те, що в цій статейці ваш писака за одним рипом вимазав дьогтем і мої ворота й опозорив мене, як невтомного колгоспного культармійця. Я люблю критику, але критику правдиву. А де ж правда в статейці «Клуб на замку»? Повірте мені, що з цієї брехливої писанини в нашому селі навіть кури сміються, не кажучи про колгоспників. Вони просто падають зо сміху. Оце,— кажуть,— попав писака пальцем в небо! Чи він,— кажуть,— окуляри вдома забув, чи він взагалі сліпий, бо де ж він міг побачити той замок на клубних дверях, коли в нашому клубі вже два роки взагалі дверей нема.

Вимагаю помістити моє опроверженіє у «Перці», бо в противному разі буду скаржитись вище».

Бували й інші різновиди реакції. Перший з них і найбільше вживаний — це глуха мовчанка. Нехай собі, мовляв, пишуть, а наше діло — чхать на ту писанину з високого дерева.

Було таке, було, але минулося, як з білих яблунь дим. Тепер, з приємністю можна сказати, маємо картину зовсім іншу. Тепер реагування на критику в пресі, як правило, по-партійному ділове й принципове. Але, як твердять філософи, нема правила без винятку. Таким винятком, на мою думку, є новоявлені мастаки-косметики, які навчилися реагувати на критичні виступи преси так округло, так обтічно, що не второпаєш, яке ж їхнє ставлення до викритих недоліків, яких конкретних заходів вжито до «родоначальників» цих недоліків, до усунення розкритикованих фактів і явищ.

Лист, що адресується новоявленим мастакам-косметикам, котрі наловчилися дуже округло, дуже обтічно реагувати на критичні виступи преси.

Казав мені один тямущий товариш: «Нема тепер дурних розмахувати на пасіці руками. Хоч-не-хоч, а на критику реагувати треба. Отож нема нічого дивного в тому, що на світ білий з'явилися оті самі мастаки-косметики, які навчилися реагувати за принципом, щоб вовки були ситі й кози цілі. Головне для них — одписатися, визнати про людське око критику правильною, трохи посваритися пальчиком на розкритикованих, але по-доброму, по-хорошому вберегти їх від справедливої кари за содіяне ними недобре діло.

За ілюстраціями до цієї тези далеко ходити мені не доведеться. У вісімнадцятому номері «Перця» за минулий рік було надруковано фейлетон «Як мене украли». Про що ж розповідалося у цьому фейлетоні? А розповідалося в ньому про те, як завідуючий господарством колгоспу імені Куйбишева Хмельницького району Хмельницької області М. Глушко, з мовчазного благословення колгоспного керівництва, заарканив на фермі найкращу дійну корову й повів її на власне обійстя. Високі надої й висока жирність моні так сподобались М. Глушку і його посімейству, що хапуга не знав як і дякувати своїм благодійникам.

Кажуть, шила в мішку не сховаєш. Але корова — не шило, її і в фундаментальному хліві не сховаєш. Так з'явився фейлетон у «Перці». Як же зреагувало на нього правління колгоспу на чолі з головою Г. Є. Шепетуном? Думаєте, віддало до суду злодія, думаєте, бачить він тепер голубе небо в клітинку, як то належить йому за це за відповідною статтею карного кодексу? Та господь з вами! Колгоспне керівництво тихо та мирно зняло Глушка з керівної посади, запропонувало йому тихенько одвести крадену корову назад на ферму, ну, та ще заплатити в колгоспну касу аж 136 карбованців за молоко, яке він жлуктив із своїми домочадцями на шармака протягом тривалого часу. От і вся кара!

А як же ті, що мовчки благословляли крадіжку корови, що врятували від тюрми хапугу Глушка? Первинна партійна організація колгоспу для порядку наклала на них партійні стягнення і на тому поставила крапку. І правильно, дуже правильно зробило бюро Хмельницького райкому партії, що відмінило це ангельське рішення і виключило з партії заступника голови колгоспу В. Корольчука, голові колгоспу Г. Шепетуну та секретареві первинної партійної організації Л. Тишківській оголосило по суворій догані із занесенням до облікової картки.

Сподіваюся, що й Глушко не уникне належної кари. Закон є закон, і порушувати його нікому не дано права.

Партійна принциповість, дух закону, соціалістична мораль — ось ті три кити, на яких завжди має стояти наше ставлення до критики всіляких недоліків, недоробок і будь-яких вад. І ніякої косметики, ніякої, навіть найменшої спроби обходити чи навіть згладжувати гострі кути!

Це треба пам'ятати завжди і всім. Кажу це від усієї душі й від усього серця.

Від Вашого ПЕРЦЯ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

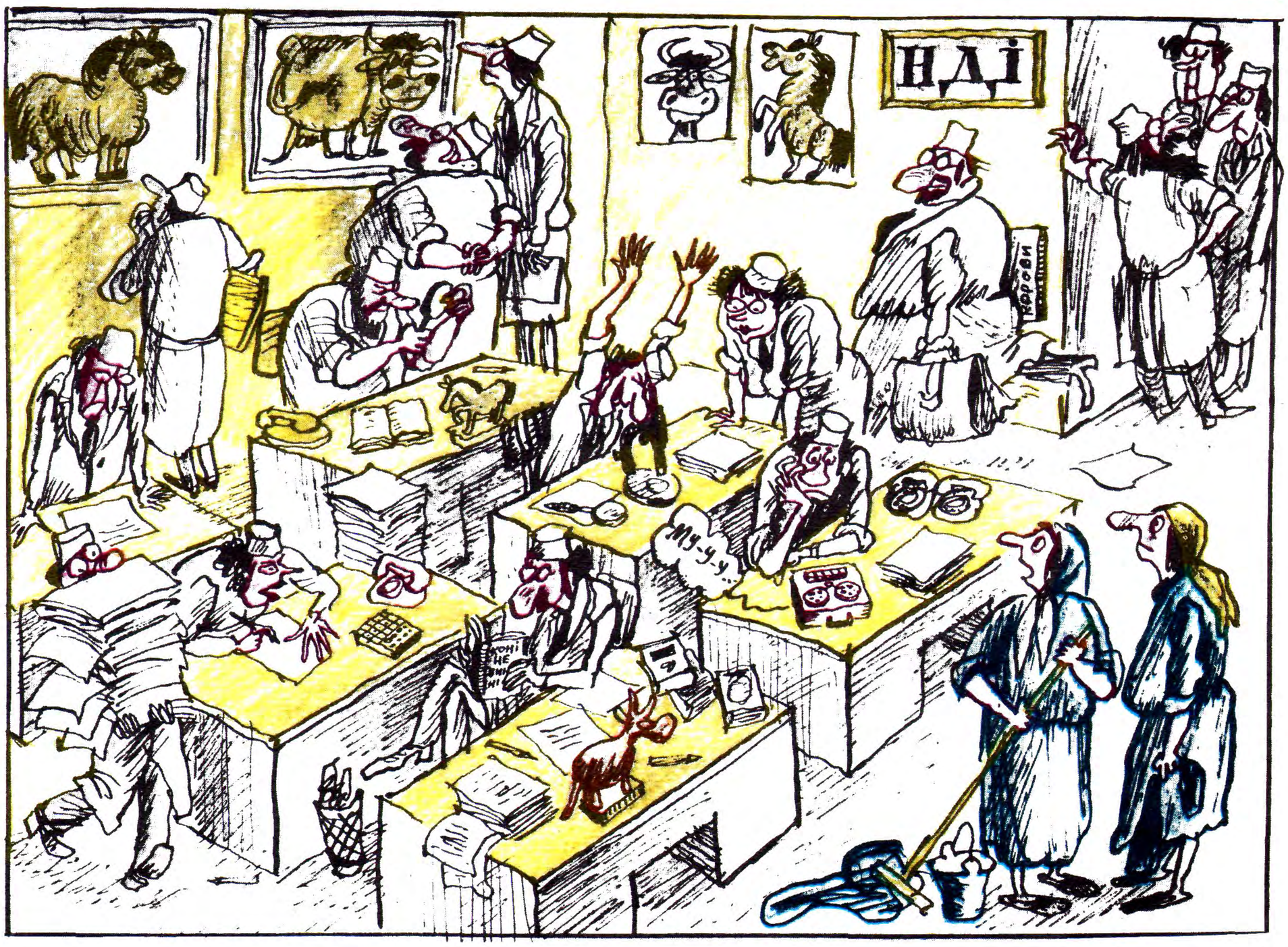

— Бідолашні, вже кілька років сушать собі голови над проблемою, чому корови мукають, а коні іржать!

До ковбас — всякий ЛАС...

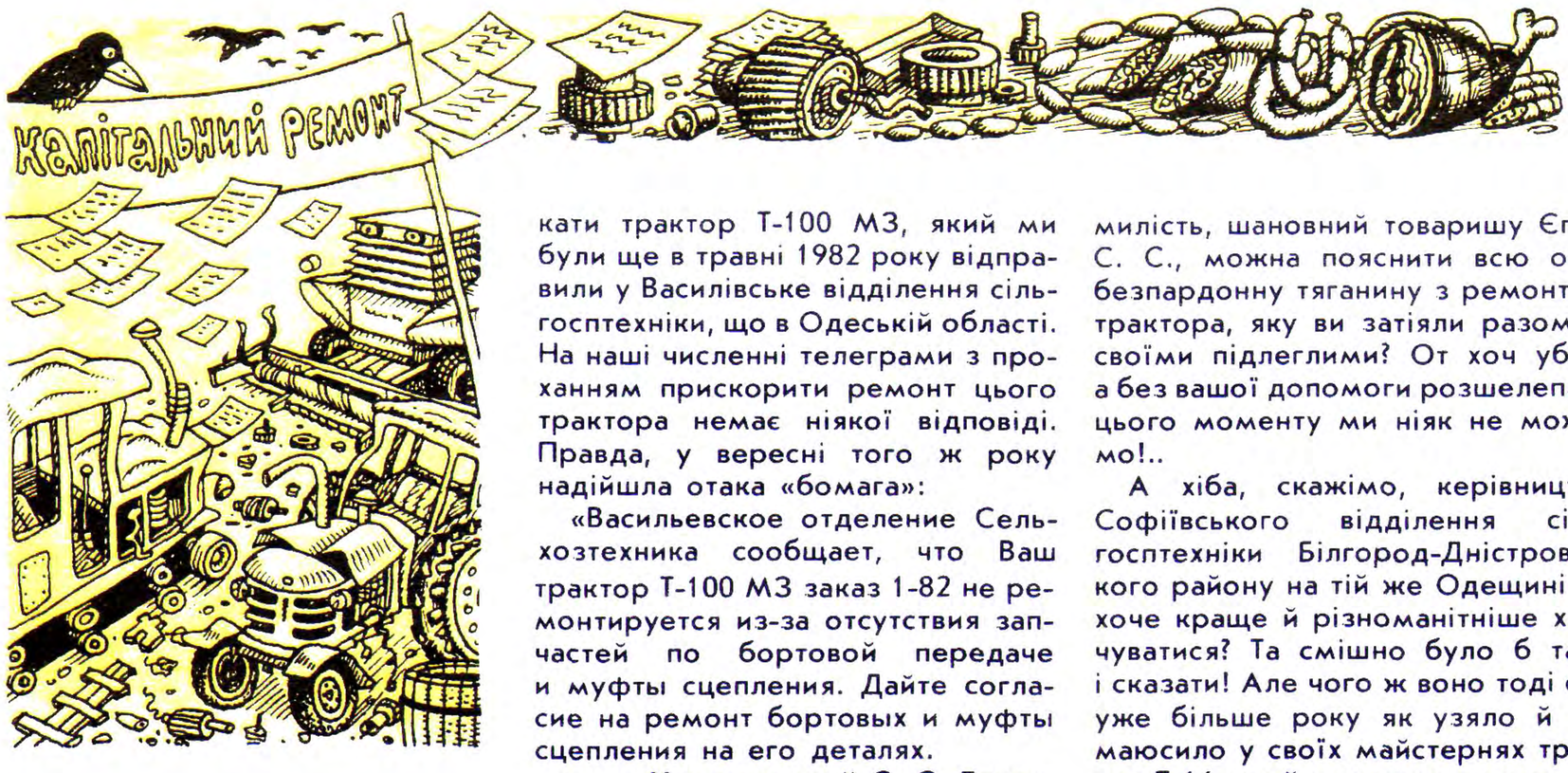

Ну, не будемо буквалістами. Вегетаріанців серед нашого брата, покладімо руку на серце,— не так уже й густо. Та й вони, якщо так подумати,— не святим же духом живуть! Якоїсь там картоплинки-капустинки, огірочка-помідорчика їм кожного дня подай? Отож-то. Словом, можна сміливо потвердити, що серед нас не знайдеться жодного оригінала, котрому б на стан справ у сільському господарстві було б глибоко наплювати. Навпаки, гадаємо, кожен, від кого хоч на от стілечки цей стан справ залежить, робитиме все, аби тільки воно, наше сільське господарство, рухалося вгору та вгору.

Так воно загалом і є. А от якщо дивитися зокрема, то часом стикаємося з такими окремими фактиками — ну, просто таки не второпаєш, як їх, ті фактики, й пояснити...

Ну, давайте послухаємо, наприклад, що пишуть нам працівники Ічнянської райсільгоспхімії на Чернігівщині:

«Допоможи нам, Перче, розшукати трактор Т-100 МЗ, який ми були ще в травні 1982 року відправили у Василівське відділення сільгосптехніки, що в Одеській області. На наші численні телеграми з проханням прискорити ремонт цього трактора немає ніякої відповіді. Правда, у вересні того ж року надійшла отака «бомага»:

«Васильевское отделение Сельхозтехника сообщает, что Ваш трактор Т-100 МЗ заказ 1-82 не ремонтируется из-за отсутствия запчастей по бортовой передаче и муфты сцепления. Дайте согласие на ремонт бортовых и муфты сцепления на его деталях.

Управляющий С. С. Епур».

Покрутивши головами: невже не міг товариш Єпур повідомити нам про це хоч би трохи раніше? — ми хутенько дали таку згоду. Другої «бомаги» діждалися аж у грудні:

«Васильевское п/о СХТ сообщает, что Ваш трактор Т-100 МЗ, заказ 1-82, не подлежит капитальному ремонту. Просим Вас выслать письмо на аварийный ремонт трактора, доверенность на согласование сметной стоимости аварийного ремонта трактора и акт гостехнадзора. Управляющий Епур С. С.».

Вислали ми і такі документи. На тому наші зв'язки з Одещиною перервалися, оскільки звідти взагалі перестали відповідати».

Так от прочитали ми цього листа та й подумали: ну, невже ж вищезгаданий Єпур С. С. — проти сала, ковбас, пампушок і так далі? І невже ж він не розуміє, що кожен діючий трактор, кожен механізм на селі — це додаткові тонни пшениці, м'яса, молока, фруктів-овочів? Та не припускаємо й на мить отакої думки!

Так чим же тоді, скажіть на милість, шановний товаришу Єпур С. С., можна пояснити всю оцю безпардонну тяганину з ремонтом трактора, яку ви затіяли разом зі своїми підлеглими? От хоч убий, а без вашої допомоги розшелепати цього моменту ми ніяк не можемо!..

А хіба, скажімо, керівництво Софіївського відділення сільгосптехніки Білгород-Дністровського району на тій же Одещині не хоче краще й різноманітніше харчуватися? Та смішно було б таке і сказати! Але чого ж воно тоді ось уже більше року як узяло й замаюсило у своїх майстернях трактор Т-16, який належить колгоспові імені Горького Іванівського району їхньої ж області?.. «Я працюю трактористом уже 38 літ,— пише механізатор В. І. Болгаров,— але в моїй практиці ще не було такого, щоб по року ремонтували трактор, та ще й ніякої відповіді не можна було добитися».

Мусимо відразу ж констатувати, що товаришеві Болгарову нечувано пощастило: за 38 років він уперше зіткнувся з подібним випадком! Гм-гм, ми не можемо про себе такого сказати. Редакція щороку десятками одержує подібні листи. Ось хоча б і такий:

«Ще у лютому 1983 року колгосп ім. XXII з'їзду КПРС Костопільського району на Ровенщині здав на капітальний ремонт тракторний навантажувач ТЛ-3А. 12 травня Красилівська райсільгосптехніка на Хмельниччині повернула нам його абсолютно непридатним до експлуатації. Ми вислали акт із переліком дефектів, проте з Красилова так ніхто й не приїхав, щоб ліквідувати свій брак».

Про сміхотворну епопею з моторами до комбайна «Нива», які ремонтувалися на Івано-Франківському дослідному ремонтному заводі, оповідає у своєму листі комбайнер колгоспу «Прогрес» Бучацького району Тернопільської області Степан Маркович Кузимчак. Прийшов з ремонту мотор, поставили його на комбайн, завели, а звідти — фонтан масла... Через тиждень поїхали, привезли інший — з ним та ж сама петрушка. Привезли третій — і знову те саме!.. Отак їздили та возилися (і все — за колгоспний, завважте, кошт!), а комбайн на поле до закінчення жнив так і не вийшов.

«Найбільше мені болить те,— пише Степан Маркович,— що ті ж ремонтники їдять хліб та булки з колгоспного поля, а як вони дістаються — і знати не хочуть...»

Еге ж, їдять... І з немалим, гадаємо, апетитом!..

Отак і колгосп імені Кірова Сумського району відправив свій трактор Т-74 до Глухівської спецмайстерні райсільгосптехніки таки ж на Сумщині. Відправив у жовтні 1982 року, а одержав на другий рік влітку... Дверцята тримаються на чесному слові, рама — ще гірше, масляний бак теж не закріплений, муфта зчеплення не працює і так далі... До того ж — усе страшенно брудне та іржаве. «Оце так капітальний ремонт!» — з жахом вигукнув тракторист В. М. Торяник, побачивши, у яке страховисько перетворили бракороби його сталевого друга,— і з переляку пішов з бригади...

Словом, фактів подібних нам не бракує. Від них і нас часом острах бере... Проте ми з роботи звільнятися почекаємо. Бо що ж воно вийде: В. М. Торяник звільнився, ми звільнимось,— а хто ж тоді допоможе сільським трудівникам виконувати Продовольчу програму?! Інколи почитаєш лист — ну, їй-право, хоч їдь та засукуй рукави, та сам у тій техніці порпайся, аби її до пуття довести!..

Проте гадаємо, що ремонтники з цим ділом все-таки краще впораються. Якщо, звісно, товариші з усіма нами поважаної організації — Держкомсільгосптехніки УРСР на них як слід і де слід натиснуть. А натиснути, слово честі, давно вже пора!

В. БОЙКО.

НАПРУЖЕНЕ ЗМАГАННЯ

КИЇВ. (Кор. ТАП). Ось уже кілька років триває змагання... навколо стадіону «Русанівка» між киянином М. К. Адливанкіним і Дарницьким райвиконкомом. Михайло Костянтинович за цей час кілька разів просив впорядкувати спортивну споруду, а Дарницький райвиконком кілька разів обіцяв зробити це, але обіцянок своїх чомусь не виконав. «Може так статися,— сказав кореспондентові ТАП М. К. Адливанкін,— що на стадіоні буде встановлено рекорд тяганини».

ЦІКАВИЙ ФАКТ

РОВЕНСЬКА область. (Кор. ТАП). Вивчаючи історію рідного села Бронники, що в Ровенському районі, юні слідопити місцевої школи натрапили на цікавий факт: виявляється, років з десять-п'ятнадцять тому у Бронниках був дитячий садок.

Керівники колгоспу імені Котовського не змогли дохідливо пояснити дітям, чому ж це від дитсадка лишилися самі спогади.

ОПЕРАТИВНЕ РЕАГУВАННЯ

ВІННИЦЬКА область. (Кор. ТАП). Група молоді села Ярмолинців надіслала до штаб-квартири ТАПу листа, в якому поскаржилася, що в Будинку культури їхнього села дуже рідко демонструються кінофільми, сам будинок не на замку лише по неділях, коли там збираються любителі «забити козла». Цією грою, підкреслювали автори скарги, і обмежується наше культурне дозвілля.

Як повідомили кореспондентові ТАПу керівники ярмолинецького колгоспу і сільради, викладені у листі факти застаріли. Об'єднавши фінансові зусилля, керівництво колгоспу і сільради вже придбало 20 (двадцять) колод гральних карт, і тепер кожен відвідувач може обрати собі заняття до душі — зіграти в підкидного, буру чи «двадцять одне». Вирішено також найближчим часом командирувати завідуючого Будинком культури на навчання з тим, щоб незабаром у сільському вогнищі культури можна було «розписати пульку», зіграти у віст та інші інтелектуальні ігри.

ОБЛАВА

ГУМОРЕСКА

— Товариші! — голос голови райради товариства мисливців Петренка тремтів од стримуваного хвилювання. — Я зібрав вас у терміновій справі. Сьогодні вранці одержано повідомлення, що в межах нашого району з'явився вовк. Сліди виявлено біля свиноферми колгоспу «Світанок». Вночі він кружляв навколо приміщення ферми, але залізти так і не наважився. Його, мабуть, злякало брязкання, яке час від часу лунало з ферми. Обірваний електричний дріт бився об відро, що висіло на пожежному щиті. Коли прокинувся сторож, було вже видно. Так нічим і не поживившись, вовк відступив до ближнього лісового масиву — урочища Маркового...

Присутні — голови первинних мисливських організацій і просто мисливці-активісти — захвилювалися. Давно вже сірий злодій не забрідав у район. Останній раз це було, здається, років п'ять тому.

— Тихше, тихше, товариші! — зацокав голова райради по гранчаку. — Я не закінчив. Всім відомо, яку небезпеку становлять вовки для народного господарства і живої природи. Дорослий хижак може за один раз з'їсти пуд м'яса. Так би мовити, про запас. Щоб забезпечити нормальне харчування впродовж року, волоцюга має вколошкати в середньому шість-сім великих тварин. Ясно, що ми не можемо дозволити цьому зажерливому заброді хазяйнувати в нашому районі! На завтра оголошується облава. У нас на обліку тисяча двадцять чоловік. Поважною причиною неявки на полювання президія районної ради вважатиме тільки хворобу. Отже, повертайтеся в первинні організації, мобілізуйте колективи! Збираємося о восьмій нуль-нуль у єгеря Паливоди.

Коли за останнім мисливцем зачинилися двері, Петренко заходився коло телефону:

— Алло! «Світанок»? А де голова?.. Микола Панасович? Петренко турбує. Завтра у ваших краях проводимо облаву. Треба вполювати вовка, поки не наробив лиха. Ви будете? Не дозволяють справи? Тоді подбайте про гарячий обід. Може, з активом заскочимо. Самі знаєте, як приємно перехопити тепленького, коли набродишся по снігу... Це буде ваш внесок у полювання! Домовилися?

...Голова колгоспу «Світанок» Дорошенко натис на кнопку. Зайшла секретарка.

— Дусю, розшукай комірника і скажи, хай на завтра заколють свиню і випишуть на їдальню. Завтра у нас обідатиме багато людей. Хоча... — подумав хвильку голова,— однієї, мабуть, замало. Двох нехай колють!

І подумки додав, що один тільки Петренко самотужки може половину поросяти впорати. Апетит у нього відомий.

— ... Як немає бензину?! — кричав на бензозаправці голова первинної організації мисливців райсільгосптехніки Микола Ложка. — Нам рано-вранці на облаву їхати! Хіба керуючий не казав?

Заправник, древній і давно запенсійний дід Іван, незворушно проказав:

— Скажуть — дам, не скажуть — не дам.

Ложка крутнувся до контори. За кілька хвилин він дрібною риссю прибіг назад із запискою.

— Я ж казав! Заправляйте, діду, двісті літрів у три машини. Їдемо на значну справу. У районі з'явився вовк!

... У селі Тихобережному, в другому праворуч від палацу культури будинку, довго не гасло світло.

— Та лягай уже! — бурчала дружина колгоспного фуражира Дев'яненка. — Сам же казав — зрання рушаєте на облаву!

— Ще трішки. Хлопці просили захопити побільше. У мене смачніша виходить. Сам не знаю чого?..

І фуражир втупився в прозору тоненьку цівку, яка збігала з нікельованої трубки.

— Щоб рівно п'ятилітрова пляшечка була. А то незручно, коли неповна... Все інше вони беруть на себе. Спеціалізація.

... Головний бухгалтер колгоспу «Степовий маяк» Антон Федорович Кропива довідався про завтрашню облаву запізно. Надворі вже сутеніло. А його новенька рушниця з вертикально розміщеними стволами була зовсім непристріляна. Тільки тиждень тому, як зареєстрував. Хто там на заводі пристрілював! Треба хоч двічі пальнути. Щоб знати, чого від неї чекати.

Кропива схопився раненько. Тільки-но почало сіріти, він уже був у ярку, що в'юнився зразу ж за городами. Швиденько поставив саморобну мішень. Відійшов на рекомендовані п'ятдесят метрів, почав прицілюватися. І раптом периферійним зором побачив, як на верхньому закрайку ярка на світлому фоні неба виріс чіткий силует великого звіра. «Вовк! — промайнуло у думці. — Вони за ніч проходять п'ятдесят-шістдесят кілометрів. А до нас від «Світанку» якихось тридцять. Точно! Масивне погруддя. Хвіст, як цурка...»

Бухгалтер підвів стволи вище і плавно натиснув на спусковий гачок. Звук пострілу майже злився із якимось знайомим скавулінням. Кропива встиг помітити, що звір підстрибнув на місці, у нього ніби змело хвоста... Коли бухгалтер видряпався нагору, то побачив, як звір, гримлячи цепом і скімлячи, тікав до хати баби Наталки.

На снігу лежав чорний собачий хвіст. Поряд виднілися крапельки крові. «Хоч знатиму тепер, що рушниця забирає праворуч!» — розпачливо подумав бухгалтер і подався додому.

Він саме сідав у машину, на якій по нього заїхали сільські мисливці, коли побачив, що по вулиці напрочуд швидко, як на свій вік, біжить баба Наталка. У неї в руці метлявся собачий хвіст.

— Ну, поїхали, хлопці,— заспішив Кропива,— а то як би не запізнитися!

Газик форкнув, посковзався хвильку у колії і подався на місце збору, залишаючи бабу Наталку наодинці з її претензіями і собачим хвостом.

Того дня у загінку пішло 347 чоловік, на номерах причаїлося 598 мисливців. Але вовк якимсь дивом знайшов щілину в облозі і вислизнув за межі фатального кола. Його слід швидко відшукали і кинулися навздогін на автотранспорті. Та вовк, ні разу не забуксувавши в снігу, швидко здолав відкритий простір і заглибився у Байрацький лісовий масив. Тут довелося зупинитися. Байрацьке урочище було на території сусіднього району. Там населення про облаву не попереджалося. Та й спробуй поженись за волоцюгою, коли холодно, слизько і хочеться їсти.

Петренко, спітнілий і паруючий, вискочив із машини і з правління колгоспу «Світанок» зателефонував голові ради товариства мисливців сусіднього району.

— Максиме? Це я, Петренко. Тільки що до вас у район пішов вовк. Вигнали, хай йому чорт! Піднімай людей, а то і у вас такого наробить!..

Хто сказав, що вовк — корисна тварина?! Це страшний хижак! Він призводить до жахливих спустошень. За одну добу його перебування на території району не стало загалом чотирьох свиней, п'яти овець, вісімдесяти двох курей, качок та індичок, 800 літрів бензину і 483 літрів різного, здебільшого підбадьорливого, питва, одного собачого хвоста та ще багато чого дрібнішого.

Але просто не вкладається в голові, до чого може призвести вовчий наскок на сусідній район! Мисливців там майже вдвічі більше.

Павло СТОРОЖЕНКО.

м. Полтава.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

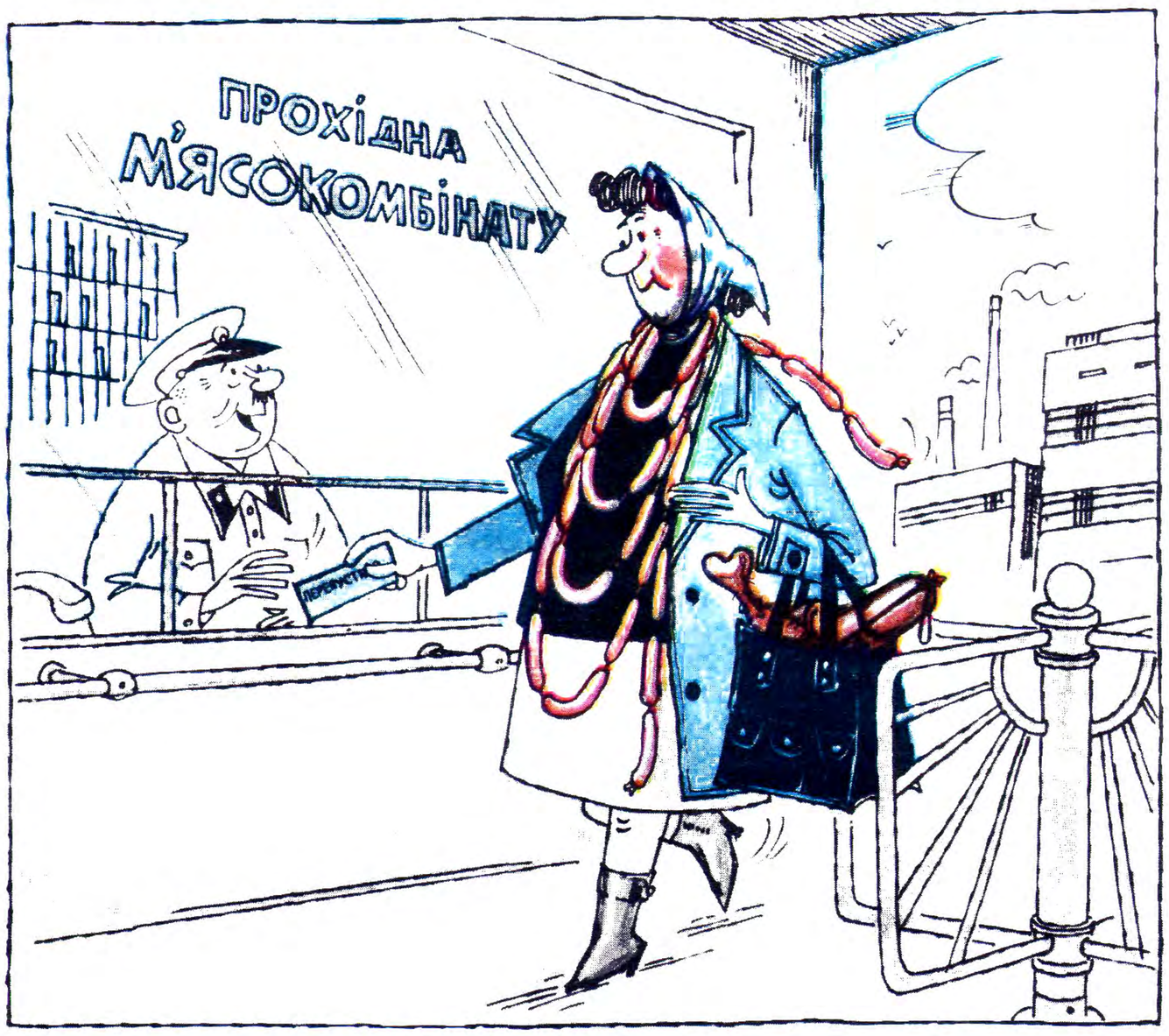

— У вас, Петрівно, що не день, то нові прикраси!

Застрахуйте, люди добрі!

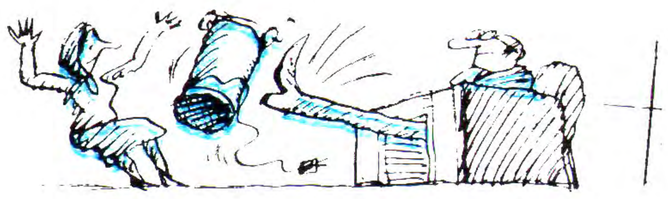

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— **Ти не дуже притуляйся до мене! Не забувай, що наш шлюб фіктивний.**

Вас можуть випадково штовхнути на вулиці. Наступити на улюблений мозоль в автобусі. Відірвати гудзики від піджака в переповненій електричці. І якщо при цьому людина, котра спричинила вам це, вибачиться, може трапитися, що ви, хоч і крізь зуби, а процідите:

— Нічого, буває...

А якщо людина не вибачиться? Тоді ви маєте моральне право звернутися навіть до міліціонера з вимогою закликати хулігана до порядку. А вже на цей випадок існують відповідні санкції, відповідні методи впливу на несвідомих громадян, які ще не навчилися як слід поводитися...

Можливо, не варто було б розжовувати ці прописні істини, якби редакційна пошта досить-таки регулярно не приносила фактів, які свідчать про те, що подібні норми взаємовідносин розповсюджуються далеко не на всі сфери нашого життя. Є такі, де можна образити людину і при цьому ще й не вибачитися. Де можна навіть ошукати її і при цьому поводитися так, наче нічого не трапилося...

Жителька села Моначинівки Г. М. Ващенко здала до ремонту на приймальний пункт Куп'янського райпобуткомбінату пральну машину. Діагноз був поставлений на місці — згоріло реле. Півроку її водили за носа, переносячи строки ремонту. Нарешті машину привезли з райцентру в сільський приймальний пункт. Прийшла Г. М. Ващенко забирати і не впізнала її. Вся геть побита! Бак знято і натомість поставлено іржавий і дірявий. Причому той бак навіть шурупами не пригвинтили. Гумові трубки, прокладки щезли. Зникли і ковпаки із шлангами. Коротше, все, що можна було зняти, відкрутити, відламати, було знято, відкручено, відламано.

— Та що я з такою калікою робитиму? — спитала приголомшена жінка.

— Головне, швидше забирайте, бо ми за неї не відповідаємо,— почула вона у відповідь...

А ось молоде подружжя з міста Оріхова Запорізької області придбало гарнітур Кіровоградського меблевого комбінату. Коли вдома розпакували його, виявилось, що в гарнітурі відсутні деякі компоненти. Зокрема, скло. Без якого, як відомо, і сервант — не сервант, і стінка — не стінка, а всього лише купа дощок. Вони кинулися до магазину. І ось уже два роки триває листовна баталія між подружжям Дубяг і працівниками магазину, з одного боку, і меблевим комбінатом — з іншого. Меблевики спершу хоч обіцяли прислати скло, якого не виявилося у комплекті. А потім як відрізало. Набридло відповідати...

А от жителька села Жуків Тлумацького району Івано-Франківської області П. Д. Модзір ще в 1979 році здала в Обертинський приймальний пункт хімчистки светр. Видали їй квитанцію за № 665126, у якій було зазначено, що за три тижні його пофарбують у потрібний колір. Протягом двох років вона регулярно приїздила до цього пункту і щоразу чула:

— Ще не готово. Приїжджайте за тиждень.

Потім настирлива клієнтка почала дратувати приймальників.

— Що ви до нас причепилися зі своїм светром? — відмахувались від неї. — Краще їдьте до Івано-Франківська, на фабрику «Хімчистки». Хай ще там пошукають.

Поїхала жінка до обласного центру. Спочатку їй обіцяли з'ясувати причину такого, м'яко кажучи, тривалого виконання замовлення. Потім, коли вона вп'яте приїхала на фабрику, їй просто порадили не морочити голови зайнятим людям...

Зрештою, все може трапитись. Можна з неуважності не покласти скло в меблевий комплект. Міг десь серед сотень чи тисяч речей, зданих на фарбування, загубитися і светр. Кінець кінцем, могло найти затемнення на майстрів-ремонтників, і вони, замість відремонтувати пральну машину, вирішили її розкурочити... Все можна припустити. Крім одного. Крім ось такого навдивовиж наплювательського ставлення до людини. Крім того, що працівники солідних підприємств дозволяють собі ось так збиткуватися над клієнтами-споживачами. Збиткуватися цинічно і зухвало, свято вірячи при цьому в свою повну безкарність.

Усе ж таки дивно виходить. Нам наступають на ногу в автобусі — і ми обурюємось. Нам відривають гудзика в електричці, і ми жадаємо, так би мовити, сатисфакції. А тут нам спокійнісінько наступають на наше самолюбство. І нахабно відривають — який там гудзик! — від роботи, від домашніх справ, нарешті, од відпочинку. І при тому й не думають вибачатися. Хоча, їй-право, не спала б корона з керівників підприємств, якби вони, зачувши про подібну халепу, тут же б кинулися писати вибачливого листа і все зробили б для того, щоб хоч якоюсь мірою, а загладити вину перед ображеним клієнтом...

Звичайно, від помилок ніхто не застрахований. А от від подібної байдужості страхувати треба. На кшталт того, як страхують, скажімо, від стихійного лиха чи від пожежі. Страхувати, суворо питаючи за кожний такий ось випадок з конкретних винуватців. А ще краще — не підпускаючи й на кілометр до роботи в подібних сферах тих, кому за їхньою хамською вдачею просто протипоказано працювати з людьми.

Ю. ПРОКОПЕНКО.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Будинок № 2, що у місті Ужгороді на площі Возз'єднання, вкрай потребував ремонту. Мешканці його неодноразово зверталися до начальника жеку № 6 Заревича О. Б. Останній не відмовчувався. Він з бюрократичною педантичністю давав відписки. А далі справа не йшла. Тоді мешканці написали листа Перцеві, якого й було опубліковано у № 14 журналу за 1983 рік.

Заступник голови виконкому Закарпатської облради І. П. Тимченко повідомив редакції, що облвиконком розглянув цього листа і вжив заходів. Ремонт у будинкові № 2 вже зроблено. А Заревича О. Б. за зволікання ремонту житлового фонду і справедливі нарікання мешканців з посади начальника жеку звільнено.

Мал. А. БОРДУНІСА

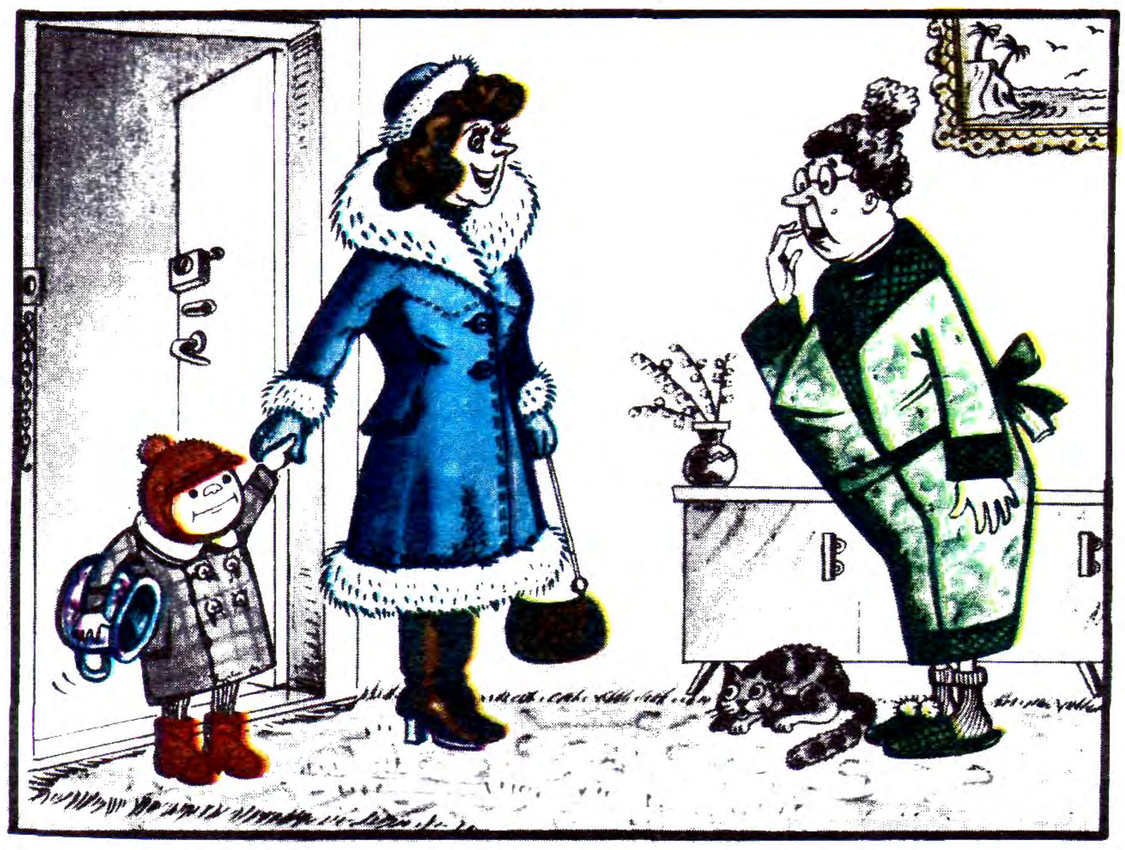

— Ну, весь у батечка вдався! Горщик з дитячого садочка приволік.

Вітаємо ювілярів!

Письменника, критика, літературознавця Леоніда НОВИЧЕНКА з його першим 70-літтям.

Поета Леоніда ВИШЕСЛАВСЬКОГО — теж з його першим 70-літтям.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА

БАТЮШКА на СПОВІДІ

— Ісповідуйте, люди... Пробачте, не діло мирян відпускати гріхи священослужителю, але, як відомо, до бога далеко. А стверджують злі язики, що він грішників, особливо грішників-священослужителів не слухає.

Як я став священиком? Бо того вимагали обставини. Закінчив школу, гірничий технікум у місті Краснодоні, два роки працював в поті лиця свого. Потім допетрав, що таку лямку тягти не для мене. І вісім років тому, одягнувши рясу, став відпускати гріхи віруючим.

Та не пощастило знайти підходящу паству. Тому називали літуном, молодим та раннім, несумлінним. Істинно кажу, це неправда. Я добросовісний священик. За шість років змінив дванадцять єпархій, все шукав роботу по душі і, звичайно, від морального невдоволення почав прикладатися до оковитої. А, як відомо, на неї, проклятущу, потрібні гроші...

Ось тут я справді зробив зло в господніх очах, порушивши заповідь «Не украдь!», і ходив у гріхах. Поки знову не покаявся і не заслужив прощення...

Проте за часів служби у Володимирському кафедральному соборі деякий час усе-таки проявляв християнське стримування при допомозі медиків-наркологів. Вони мені ліки такі прописали, щоб пити не хотілося. Та відомо, що диявол — видатна істота з необмеженими можливостями і хитрістю, мов лев рикаючий ходить і шукає, кого б його пожерти. Здибав і мене лукавий. Випробувані засоби — молитва і святий хрест — не допомогли. Таки затягнув мене до ресторану «Метро». Не розумію одного: як міг всемогутній, вселюбний дозволити робити дияволові це зло?!

Налив я фужер, другий... Від трьохсот грамів горілки в голові збаламутилось, замакітрилось. І я, без парчової ризи, в найбогохульнішому вигляді, збився з дороги і, хитаючись від п'янкого напою, потрапив на проїжджу частину Хрещатика, де блукав, мов вівця, у видіннях спотикаючись. Автомашини — всюдибіч!

Раптом — з'являється... Каже, що порушую правила безпеки руху. Бо, мовляв, вийшов на проїжджу частину вулиці. Я йому: «Згинь, лукавий, мене ангели-хранителі супроводять!» А він так чемно, зовсім не по-диявольськи, ввічливо: «Не личить створювати аварійну ситуацію навіть особам, наближеним до божих таємниць...» Я перевірив силу хресного знамення — не бере, від молитви не тікає, а тому розвернувся і, захищаючи гідність священика, поніс хулу на духа святого, зірвав погони і наніс тілесні пошкодження працівникові міліції, бо замість молитви в душі розгорілась злоба.

Повели мене, звісно, до міліції, провели експертизу і визнали винним у злісному хуліганстві. А після суду відправили відбувати покарання строком на три роки і шість місяців. Суду видніше. Що ж до мене особисто, то я вважаю у всьому винним бога. З одного боку, він «завжди робить те, що найліпше для своїх дітей, бо кого господь великий любить, того карає, немов батько сина». З іншого ж боку, позбавлення волі назвати благодіянням не повертається язик.

Допущена відносно мене ще одна несправедливість. Судіть самі. Хіба можу я, Локчев Віктор Іванович, бути в силу свого виховання і обов'язків служби таким, як записано в характеристиці: «Неуживчивий в приходах, зловживав спиртними напоями, недостойно вів себе у побуті, ображав членів церковних рад, допускав хуліганські дії відносно державної і церковної влади; вчиняв бійки в приміщенні церкви, невиправний». А якщо я такий вже поганий, то чого ж мене раніше не позбавили церковного сану. А чекали рішення суду?

Сповідь батюшки записав М. МАЙБОЖЕНКО, член Київського міського суду.

ФРАЗИ

● *Хороша пам'ять нерідко вдало приховує відсутність розуму.*

● *Чим менше знаєш, тим легше радити.*

● *У поганому вихованні своїх дітей зозулі винуватять вихователів.*

● *Не виключено, що ті, хто діє не роздумуючи, просто думають швидше.*

Олександр ЩУРОВ.

ГУМОРЕСКА

Директор овочевого магазину Синюха ще раз обвів присутніх поглядом. Зиркнув на продавщицю Тому, затримав очі на Кузьмі.

— Сподіваюсь, ви зрозуміли, що значить культурне обслуговування покупців? — запитав.

— Зрозуміли, товаришу директор,— відповів хор голосів.

— Такі вирази, пробачте, вислови, як «Будьте ласкаві», «Шановні покупці», «Вибачте, будь ласка» і тому подібні, мають увійти у ваш лексикон залізно. Вони повинні бути постійно на ваших устах,— закінчив Синюха. — А тепер — за роботу.

Двері магазину відчинилися. Кілька десятків покупців заповнили приміщення.

Прибиральниця тітка Одарка схопила у руки швабру.

— Шановні покупці,— гецькаючи нею по ногах відвідувачів, засичала вона,— куди ви претеся? Вам що — повилазило?

— Будь ласка,— невдоволено зморщила носа Тома,— ти, в окулярах. Не рийся, наче свиня, у моркві! Бери, що даю.

Кузьма з незворушним обличчям важив помідори. Стрілка вагів не встигала зупинятися.

— Товаришу продавець, ви ж мене обважили!

— Вибачте, будь ласка! — голосно парирував випад покупця Кузьма. — Ти краще капелюха поправ. Діяч!.. Бачив я таких!

— Навіщо ви мені гнилу капустину поклали? — обурилась жінка біля Томиного прилавка.

— Шановний покупець,— блиснула очима Тома,— не подобається — шльопай до іншого магазину.

Синюха тим часом сидів у своєму кабінеті й крутив телефонний диск. Набравши номер, він притис трубку до вуха.

— Товаришу Топоряк? Олексію Олексійовичу, згідно з вашою вказівкою наш магазин із сьогоднішнього дня почав культурно обслуговувати покупців. Абсолютно точно, пункт сьомий виконано.

Ігор ЛАГОЗА.

ЛЕДАЧИЙ ПІВЕНЬ

— Ну, з тобою і морока!
Знов спізнився на уроки!
А Василько гірко плаче:
— Винен півень наш ледачий! —
Як іти мені до школи,
Не співає він ніколи...

ЧИЙ ТАТО СИЛЬНІШИЙ!

Сперечаються хлоп'ята —
В кого найсильніший тато.
Один й каже: — Мій сьогодні
Півсвині приніс із бойні.
— Ну, а мій з будкомбінату
Притягнув на цілу хату!..

ЗНАВЕЦЬ ПРИСЛІВ'Я

— Чому ти раптом кинув школу? —
Запитує Василь Миколу.
— Бо ж усім давно це звісно —
Ніколи вчитися не пізно!

Микола ДМИТРІЄВ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Є у Високопіллі на Херсонщині кафе «Колос». Щоб там було завжди людно, сказати не можна. Бо, коли б туди не зайшли відвідувачі,— поїсти нічого. Єдине, чого там вдосталь,— так це численних записів невдоволених клієнтів у книзі скарг. Записів багато, а от реагування на них ніякого. Мабуть, керівники місцевого громадського харчування додержувались принципу, що папір усе витримає. Довелося і Перцеві у № 24 за минулий рік надрукувати листа про це кафе.

Після виступу Перця заступник голови Високопільського райвиконкому В. І. Гриньок повідомив, що питання про роботу кафе було обговорено на правлінні райспоживспілки і дирекцією об'єднання громадського харчування. Директора комбінату громадського харчування Фурт І. І. з роботи звільнено.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

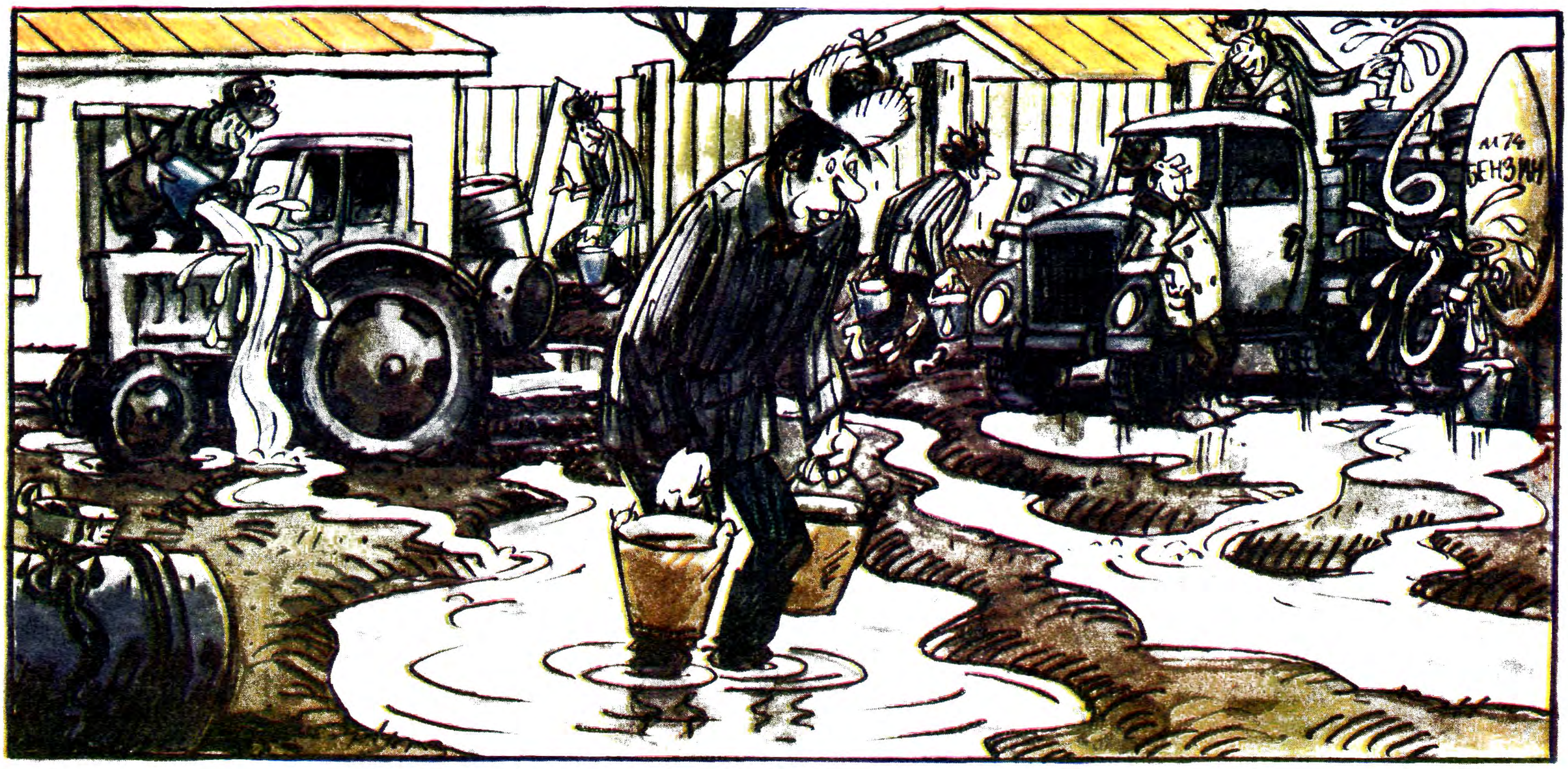

— Десь тут була калюжа з соляркою...

ІРОНІЗМИ

● *Скільки потрібно таланту, щоб співати не своїм голосом?*

Михайло БОГУСЛАВСЬКИЙ.

● *Хіба не приємно, коли твої крила підрізані за останньою модою?*

● *Інтуїція — це добре інформований внутрішній голос.*

● *Камінь, який спав з душі, дехто залишає за пазухою.*

Володимир ЛОМАНИЙ.

● *Чи можна, сховавши кінці у воду, самому вийти сухим із води?*

● *Мілко плавав, тому завжди був у всіх на виду.*

● *Чи може бути вихідний у людини, у котрої сім п'ятниць на тиждень?*

● *Злодія спіймали за руку, коли він почав жити на широку ногу.*

● *Слизька людина: не може взяти себе в руки.*

Сергій ЮХИМЕНКО.

ГУМОРЕСКА

І ось настав день, коли Петюки і Коровацькі зібралися разом, щоб остаточно домовитися про весілля. Представники старшого покоління статечно сіли за стіл, а жених з нареченою влаштувалися у куточку оддалік, щоб можна було нишком цілуватися.

Петюки зачитали довгий перелік страв і напоїв, без яких, на думку родичів жениха, буде не весілля, а поминки.

— Про що мова! — вигукнули Коровацькі. — Все мусить бути не гірше, ніж у людей.

— До речі, щодо людей,— зауважили Петюки. — Скільки з вашого боку буде ротів?

— З нашого — дрібниця,— запевнили Коровацькі. — Всього-навсього вісімдесят. Зрештою, ми не мільйонери, щоб запрошувати півміста.

— Припустимо, і з нашого вісімдесят,— сказали Петюки. — Отже,— сто шістдесят. А у кафе місць наполовину менше.

— Т-так,— невесело відреагували Коровацькі. — Можливо, меблі якісь винести, а стільців донести?

— Перевірено — на більше, ніж вісімдесят, не викроїти,— пояснили Петюки. — Треба якось влізати.

— Який жах! — взялися за голову Коровацькі. — А ми уже запрошення розіслали. Що ж тепер робити?

— Відмовляти доведеться,— важко зітхнули Петюки.

— Кому? Родичам?! — з драматичним надривом мовили Коровацькі.

— Та ні! — спростували цю крамольну думку Петюки. — Подумати треба. Ось, наприклад, наречені запросили достобіса друзів. А якщо трохи скоротити?

— Ні в якому разі! — закричали молоді.

— Цитьте! — махнули на них Петюки. — Не втручайтеся у справи дорослих.

— Добре, а з інших кого? — спитали Коровацькі. — Родичам же не відмовиш.

— Давайте уріжемо кількість неродичів,— запропонували Петюки. — Скільки їх у вас, наприклад?

— Чоловік із сорок, мабуть,— сказали Коровацькі. — Тобто пар двадцять. Та ось список...

— От і кишнемо по десять пар,— наполягали Петюки.

Втупившись у список і ще раз вивчивши його, Коровацькі безутішно розвели руками:

— Знаєте, а нікого...

— Як це нікого?! — заперечили Петюки. — Беріть приклад з нас. — І вони рішуче розгорнули свій список: — Так, хто тут у нас? Шлапакови, Сидорчуки, Редьки... Т-так... Справді, нікого. Шлапакови — це система рибторгу, Сидорчуки — взуття, Редьки — галантерея...

— От-от! — підхопили Коровацькі. — І у нас нема кого викреслювати. Мухи — з книготоргу, Вовкодави — автообслуговування, Шварци — на медицині...

— Так,— важко зітхнули Петюки,— але кафе з цегли, а не з гуми. Все одно кимось доведеться жертвувати.

— Тільки не нашими! — нервово закричали Коровацькі. — Краще весілля відмінити.

— Ні за що! — подали голос молоді.

— Цитьте! — знову гримнули на них — цього разу Петюки і Коровацькі разом. — І взагалі киш звідси! Цілуйтеся без нас і не плутайтеся під ногами.

— Як це відмінити? — обурено повели далі Петюки, коли молоді вийшли. — Тоді вже краще родичів скоротити. — І вони ще раз схилилися над списком: — Тітка Шура, наприклад, переб'ється — не велика цяця. Та й дядько Петро без весілля не скисне — не він же одружується... Ану давайте ваш список,— наступально звернулися вони до Коровацьких. — Хто це — Окукіни? Сестра з чоловіком? — суворо перепитали Петюки і рішуче викреслили прізвище із списку. — Якщо сестра, то повинна зрозуміти ситуацію.

За кілька хвилин у списках родичів майже нікого не залишилось. Та підбили баланс — виявилося іще з двадцять зайвих ротів. Викреслили залишки родичів, викинули друзів жениха та нареченої, і все одно цього було замало.

— Доведеться, мабуть, скорочувати декого із знайомих,— безрадісно підсумували Петюки. — Що це, наприклад, за птах у вас — Сафаров?

— Що ви?! — злякано підскочили Коровацькі. — Хіба ж можна Мамеда Мамедовича?! Вже краще ми пожертвуємо своїми власними стільцями!

...Коли білоблакитна «Чайка» привезла молодих у кафе, їх зустрів на порозі тамада-розпорядник із фірми обрядових послуг, подав знак музикам, і ті на повну потужність гримнули мендельсонівський марш. Потім тамада попросив присутніх зустріти молодих оплесками, і склепіння кафе потряс шквал оплесків. Слідом за цим пролунало могутнє «Гірко!»

Виконавши свій обов'язок під колективне рахування: «Раз, два, три... десять. Молодці!»,— молоді попрямували до відведеного їм за столом чільного місця. І тут жених, намагаючись знайти серед присутніх знайомі обличчя, розгублено спитав:

— А де ж наші?...

— Тут усі свої,— авторитетно, з легким гиканням запевнив його червонолиций товстун, що сидів навпроти.

— Так, але... А де ж батьки?

У цей час тамада, озброївшись мікрофоном, розпочав довгий, витіюватий тост, який знову закінчився потужним «гірко!».

— Ігорьок, тут справді нікого з наших,— після поцілунку стривожено прошепотіла на вухо женихові наречена. — Може, ми на чуже весілля потрапили?

— Товариші, а це кафе «Хвиля»? — вирішив уточнити Ігорьок.

— Воно саме,— підтвердив хтось.

— А можливо, є ще інша «Хвиля»? — не вгамовувалась наречена. І коли підказали, що є в іншому районі міста, вона зарюмсала: — Не туди-и потра-апили-и-и!..

— От чудасія! — похмуро підсумував жених. — Що ж робити?

— Підемо звідси! — нервово засмикала його за рукав наречена. І перша піднялася з місця.

— Наречену крадуть! — заволав хтось. — Викуп хочуть! Не віддамо нашу наречену!..

І молодожонам під загальний шум заступили дорогу.

— Товариші гості,— став пояснювати жених,— помилка вийшла. Ми не на те весілля потрапили. Наше весілля у кафе «Хвиля» іншого району.

— Оце так розиграш! — закричали у залі. — Як на перше квітня!

І тут червонолиций товстун вихопив у тамади мікрофон.

— Шан-новні батьки, п-прошу з'явитися! — перекрив він застільний галас добре хмільним голосом. — Б-батьки тут є? М-можливо, справді тут не те весілля?.. Гр-ромадяни! — прокричав він, коли на його заклик ніхто не відгукнувся. — А р-раптом ми самі не на те весілля потр-рапили? Мене, Ш-шлапакова, це особисто, можливо, обр-ражає!..

— Як не на те?! — почулися ображені голоси. — А це що — фільчина грамота? — замиготіли над головами запрошення. — Гей, жених, у тебе яке прізвище? Петюк? Так чого ти нам голову морочиш?

— Дійс-сно! — підхопив червонолиций товстун. — На р-рівні обр-рази! Я, Ш-шлапаков, особисто запр-рошення одер-ржав!..

— Але ж батьків... — спробував слабо заперечити жених.

— Не обов-в'язково! — махнув рукою товстун і плюхнувся на стілець. — Я чим гір-рший? Я, напр-риклад, із системи р-рибторгу... А ось,— показав він виделкою на сусіда,— взуття... М-мокасини, напівчобітки, ш-шпильки... Взут-тя тр-реба?.. Отож, це вам не м-мама з т-татком... — І знову вирвавши у тамади мікрофон, гучно проголосив:

— Весілля тр-ри-ває!..

Анатолій НАУМОВ.

м. Донецьк.

ПРИДОБРЮЄТЬСЯ

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

Варюшо, які ж у тебе дивовижно гарні ноги.

Мал. Т. ЮНАКА

Мал. Р. ДРУКМАН

— Довго, подружко, спиш. Я вже всіх перехожих обгавкала.

Мал. Т. ЮНАКА

Мал. В. МИЛЕЙКА

— Довго мені ще так стояти доведеться!

Мал. І. ЛОПАТІНА

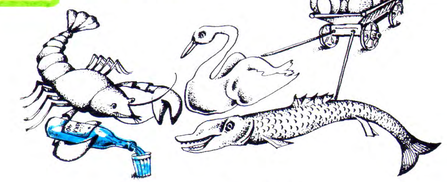

Без слів.

Мал. М. ЛИТВИНА

Чого ви не засинаєте!
— Я ж не на роботі.

Мал. Є. МИЛУТКИ

Мал. Є. МИЛУТКИ

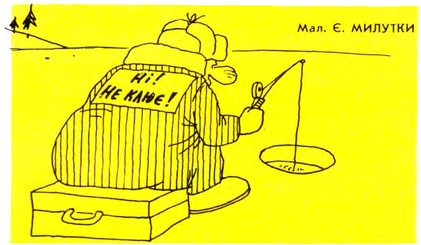

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

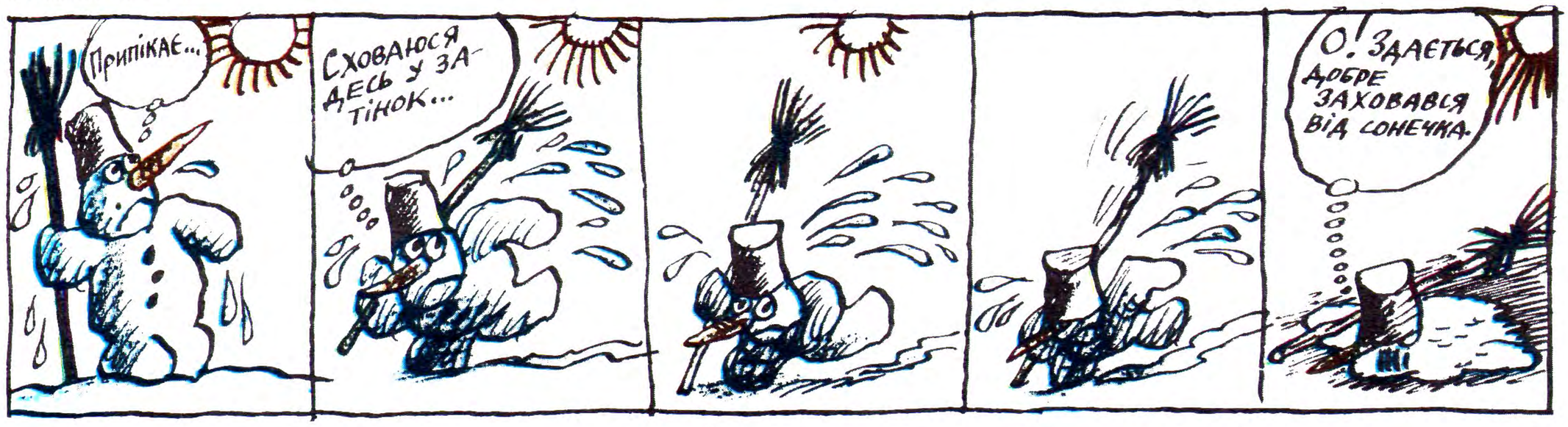

Як поросятко Рох-Рох стало чистим

Казка

Поросятко Рох-Рох було найбільшою замазурою в лісі. Вранці і ведмедик Мишко, і зайчик Куцохвостик, і лисичка Пушинка, і їжачок Колючик біжать до річки вмиватися, а поросятко Рох-Рох добіжить до першої калюжі — плюх! — і лежить там, аж доки звірята з річки не повернуться і не почнуть якоїсь гри. Поросятко тоді вилізе з брудної калюжі — і до них:

— Я теж хочу з вами! Я теж хочу з вами!

І під кінець гри уже всі замурзані. То поросятко Рох-Рох усіх повимазує.

А то, бувало, півдня лежить Рох-Рох у лісовій калюжі, а потім надумає до когось із звірят у гості завітати. Грязю-ю-юки з собою нанесе, що потім довго доводиться чистоту після такого гостя наводити.

— І що б його придумати, аби Рох-Рох не було такою замазурою? — міркували звірята.

— А що, коли ми оту калюжу... оту калюжу... — почухав за вухом лапою ведмедик Мишко,— вичистимо?..

— Та насиплемо пісочку! — вигукнув їжачок Колючик.

— Правильно! — підстрибнув зайчик Куцохвостик.

— Правильно! — замахала хвостом лисичка Пушинка. — Насиплемо пісочку,— і тоді вода в калюжі буде чистою-чистою. Вона нагадуватиме озерце з піщаним дном.

— Ура! — загукали звірята.

І от, коли Рох-Рох ласувало жолудями на галявині біля старого дуба, друзі взяли лопатки, вичистили калюжу і почали носити чистий-чистий жовтий річковий пісок. Незабаром вона і справді була схожа на лісове озерце.

А Рох-Рох, наївшись досхочу жолудів, вирішило покупатися.

Вискочило поросятко з кущів — і до калюжі. Похлюпалося у ній трохи, трохи полежало, а потім побігло до звірят гратися.

— Ой, Рох-Рох! Яке ти чистеньке! — обступили поросятко друзі. — Ой, яке ти тепер симпатичненьке! Навіть смужечки на шерсті видно.

— Як це я — чисте? — здивувалося поросятко. — Я тільки-но з калюжі вилізло.

— Ой, яке ти охайне! — не вгавали друзі.

Рох-Роху подобалося, що його хвалили звірята, але поросятко ніяк не могло повірити, що воно не замурзане.

— Ось глянь на себе в дзеркало,— запропонувала лисичка Пушинка.

Глянуло Рох-Рох на себе в дзеркало і не впізнало себе: на нього дивилося чистесеньке, симпатичне поросятко. Рох-Рох аж закувікало від задоволення. Дуже воно само собі сподобалося. Так сподобалося, що сказало:

— Отепер я завжди буду таким чистим і охайним! Ку-ві, ку-ві!..

Михайло ПРУДНИК.

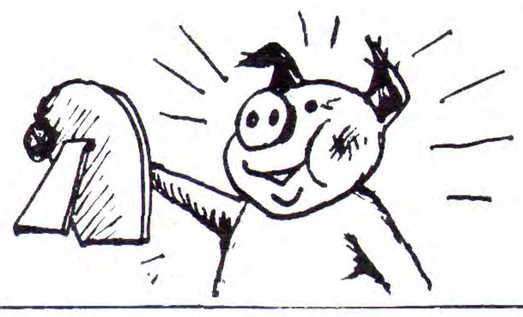

ГРИЦЬ-«ЛУШПАЙКА»

Любить лускать Гриць насіння.
Там, де він,— нема спасіння:
Скрізь і всюди цілі купи
Він лишає шкаралупи.
У трамваї побував —
Всі сидіння обплював.
У кіно Грицько посидів —
Насмітив на всіх сусідів...
Літо чи пора осіння —
Гриць все лускає насіння:
І торік, і в цьому році,
На перерві, на уроці...
Вже із Гриця (то не байка!)
Всі сміються:
— Йде Лушпайка!..
— Як би нам,— міркують діти,—
Сміттєкид оцей закрити?
Каже Віра:
— Я пошию
Торбу Грицеві на шию!

Володимир ЧУБЕНКО.

Чарівна палиця (пригода четверта)

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

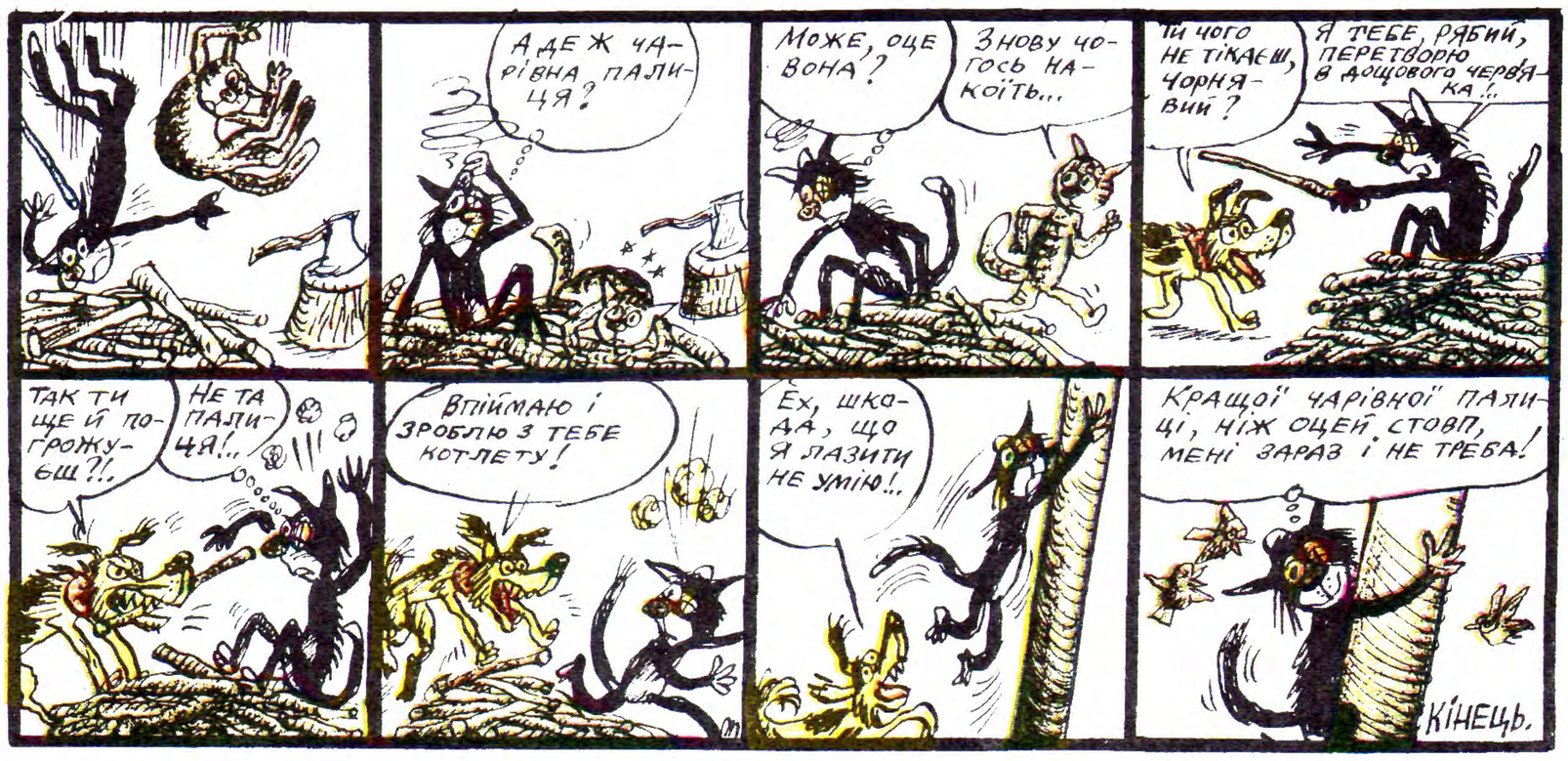

КОМЕНТАРІ ПОЕТИЧНІ ПРО СПРАВИ ПРОЗАЇЧНІ

СЛОВА ТЕПЛІ, ТА НЕ ГРІЮТЬ

Ось уже більше року, як в нашому селі не працює швейна майстерня. З цього приводу мешканці написали листа директору Сумського райпобуткомбінату П. М. Клецу. Відповідь не забарилася і порадувала: нас запевнили, що з 1 липня 1983 року майстерню відкриють. Але нині вже весна, а пошити одяг басівчанам, як і раніше, ніде.

М. ЧЕРНЕНКО.

с. Басівка
Сумського району
Сумської області.

Вірять ще наївні люди
В силу красного слівця.
Сподівались: діло буде,
Раз директор обіцяв.
Їм одразу б зрозуміти,
Що з директорових слів
У Басівці не пошити
Ні сукенок, ні штанів.
Бо слова ті, скажем прямо,
Шиті білими нитками!

Г. ЄЛИШЕВИЧ.

Сатиричні мініатюри

ПОЧАТКІВЕЦЬ

— Продавець — ну й молодця!
Любо подивиться...
— Не дивуйсь: на продавця
Він ще тільки вчиться.

ПОЗИЧАЛЬНИК

Надурняка він брать охочий,
Боргів до біса в нього є:
В Сірка — і то позичив очі,
Та й досі їх не віддає.

Юрій РИБНИКОВ.

м. Полтава.

ПЕРЕНЕДОПИВ...

— Ти диви, який виходить ребус,—
Каже Гнат, утерши сто потів,—
Трохи більше випив я, ніж треба,
Але значно менше, ніж хотів...

Петро ГОЛОВЕШКО.

КОМУ ЩО

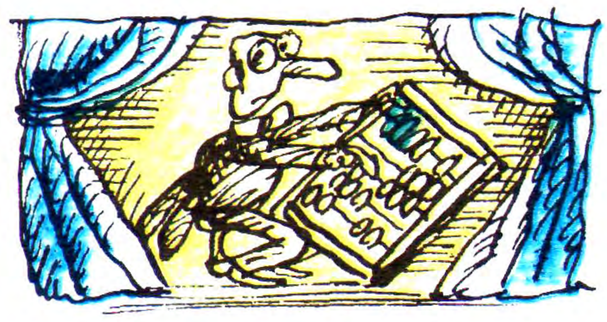

В сільському клубі сміх лунав у залі:
Артисти виступали знамениті;
Сумні думки бухгалтера терзали:
За сміх той треба грошики платити!

Володимир ГРАБОУС.

м. Ровно.

РОЗПОВІДЬ РИБАЛКИ

Я ловив коропів.
Що не штука — кіло.
А сусіду ніяк
Того дня не везло.
Шкода стало його.
Бо з досади стогнав.
Я з улову йому...
Цілу жменю віддав!

Марко МЕЛАМЕД.

Народні усмішки

ЗА ПЕВНОЇ УМОВИ

З міста в село на гастролі прибув цирк. До каси клубу підходять троє в друзки п'яних.

— А свині будуть? — запитує один з компанії.

— Якщо купите квитки, то обов'язково будуть.

Повідомив І. ФЕДЧЕНКО.

с. Трушівці
Чигиринського району
Черкаської області.

ДУЖЕ ЗАКЛОПОТАНИЙ

— І чом ти, Семене, не поїхав на село до матері? — пита сусідка. — Ти ж обіцяв!

— Не зміг! Загадав я у понеділок поїхати у вівторок, подивився у середу, що у четвер не поїду, чого ж мені їхати у п'ятницю, коли субота та неділя у мене вихідні?

Повідомив М. БОГУСЛАВСЬКИЙ.

м. Запоріжжя.

ЄДИНИЙ ВИХІД

— Петренки цієї неділі запрошували нас у гості. Підемо чи ні?

— Та треба піти. Не підемо — будуть перемивати кісточки нам. А прийдемо,— то дістанеться Сидоренкам, бо ті якраз поїхали у відпустку.

Повідомив В. ДІДИК.

м. Броди
Львівської області.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Не переживай, що нас у кіно не пустили. Погуляємо краще в барі!

Дійові особи:

Олексій Йосипович КИРНОЗ — голова колгоспу «Радянська Україна». Леонід Іванович КОХТЕНКО — його заступник по кормовиробництву. Ольга Анатоліївна — його дружина, медсестра дільничної лікарні. Михайло Григорович СЕРДЮК — дільничний міліції. Валентина Василівна — його дружина, завідуюча сільською бібліотекою. Людмила Володимирівна МЕЩЕРЯКОВА — головний лікар дільничної лікарні.

Гості, спеціалісти сільського господарства, медичні працівники, вчителі, колгоспники.

Дія відбувається у селі Павлівці, Білопільського району Сумської області.

Будинок колгоспного клубу. З вулиці вивіски: «Сільська бібліотека», «Агітпункт», «Опорний пункт громадського правопорядку».

У просторому фойє накриті бенкетні столи. Входять гості, вручають Леоніду Івановичу та його дружині Ользі Анатоліївні пакунки з дарунками, сідають за святкові столи.

Леонід Іванович. Дорогі гості! Не соромтеся, будьте, як у себе вдома, наливайте склянки, призволяйтеся до закуски. *(До голови).* А вам, Олексію Йосиповичу, за старшинством, першому слово.

Олексій Йосипович *(встав, тримає в руках наповнений бокал).* Шановні друзі! Вам, очевидно, відомо наше піклування про свої кадри. Ми б'ємося, як риба об лід, щоб забезпечити їх житлом. От і Леоніду Івановичу та його родині спорудили будинок. Он подивіться *(вказує через вікно)*, стоїть, мов лялечка: чотири кімнати, веранда, подвір'я, простора садиба — живи та радуйся.

Хтось із гостей. Схитрував Леонід Іванович. У новому будинку своєму понафарбовував та поналаковував, а новосілля справляти в клуб припровадив...

Олексій Йосипович. І в тому є резон. Крім того, справляючи вхідчини в цьому закладі культури, ми ставимо собі за мету повчити молодь організовувати культурне дозвілля. А то що ж виходить: клуб є, зарплату щомісяця завідуючому нараховуємо, а роботи, крім кіно та танцюльок, ніякої. Будьмо!

— Будьмо! Будьмо!.. — повторюють гості.

Грюкіт у двері. Хтось подивився у вікно.

Олексій Йосипович (до завідуючої бібліотекою).

— Діти. Здається до вас, Валентино Василівно.

Валентина Василівна *(відчиняє двері. На порозі з'являються учні).* Чого ви прийшли?

Учні. На репетицію гуртка «Книжка-лялька». Ви ж самі запрошували.

Валентина Василівна. Ляльки сплять, репетиції не буде *(зачинила двері).*

Леонід Іванович *(до гостей).* Наливайте, чарка до обід — не буде закуска, як лід.

Людмила Володимирівна. Тепер давайте вип'ємо за те, щоб усі здорові були.

Гості. Оце по ділу! Будьмо! Будьмо!..

Грюкіт у двері. Хтось із гостей:

— Знову діти.

Валентина Василівна *(важко зітхнула, відчинила двері. На порозі з книжками з'являються учні).* Що вам треба, чого ви прийшли?

Діти. Ми в бібліотеку, книжечки замінити.

Валентина Василівна. Бібліотека сьогодні не працює. Бачите, тут дяді і тьоті засідають. Прийдете іншим разом. *(Зачинила двері).*

Гості знову чаркуються. Потім грає музика. Дехто зривається танцювати, інші вітають Леоніда Івановича та його дружину Ольгу Анатоліївну з новосіллям, зичать їм щастя і радості, злагоди і супокою у новому житлі. Звучить пісня: «Ой, чия ж то хата, та чия ж то вишня, а чия дівчина за ворота вийшла?..» За вікнами сутеніє.

Настирливий гуркіт у двері.

— О-о-о, хлопці і дівчата прийшли! — залунало серед гостей.

Михайло Григорович *(відчинив двері, сердито).* Чого ви тут не бачили? Хто давав право грюкати?!

Молодь. Ми в кіно, товаришу дільничний. «Алібаба і сорок розбійників» має бути.

Михайло Григорович. Де розбійники? Які можуть бути розбійники на моїй дільниці?!

Молодь. Та не тут розбійники, це так кіно називається.

Хтось із гостей. Казала Антоніна Іванівна, завклубом, кіна сьогодні не буде.

Михайло Григорович. Ясно? Топайте далі. І дивіться мені, щоб був порядок! *(Грюкнув засувом).*

Олексій Йосипович. Тепер, товариші, в моді нові обряди: урочисті реєстрації шлюбів, новонароджених, проводи в армію. Ми пішли далі. Ми сьогодні в цьому чудовому закладі культури колективно, однією великою родиною, справляємо вхідчини посімейству Леоніда Івановича. Хто знає, може ми в цьому новому ділі піонери, зачинателі не тільки в районі, а й у області. Але ми на цьому не зупинимось. Ану як перенесемо сюди відзначення родин, іменин, поминок? Гадаю, наш досвід підхоплять, і ми прославимось. Гулять так гулять!..

(Завіса)

Примітка автора: на цьому лицедійстві не було стенографістів, не записувалось воно і на магнітофонну плівку, тому автор вибачається, якщо в діалогах подекуди допущені неточності.

А. ВОРОПАЙ.

Сумська область

ДЕТЕКТИВНИЙ МУЛЬТИК З ПЕРЦЕМ

Мал. В. ВОЛИНЦЯ

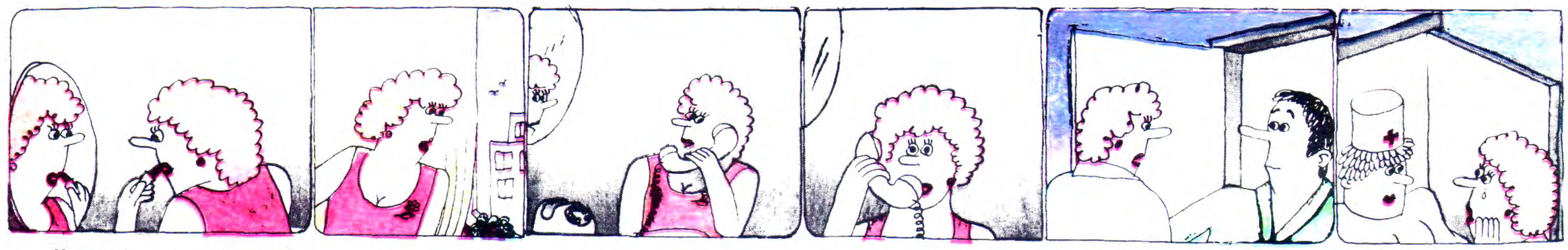

— Нарешті зможу із своїм у театр вирватися.

— Однак чогось він не поспішає.

— Танюшо, мій Сидоренко до вас не заходив!

— Любо, мій у вас не застряв!

— Може, він у вас!

— До вас Сидоренко не потрапляв!

— Поможіть! Мій Сидоренко десь пропав.

— Увага всім постам! Оголошується розшук. Прикмети...

— А ми поки що пройдемося його звичайною дорогою до роботи.

— Відкрийте, будь ласка, відділ, де працює Сидоренко.

— Ну, от, я так і думав! Всі розбіглися, а розбудити його забули!

МАЙЖЕ ОФІЦІЙНО...

Пані Гелен Омала пояснила через пресу: «Той факт, що 34 мільйони дорослих американців не уміють читати,— не така вже й страшна річ. Адже замість того, щоб читати книжки й газети, вони можуть дивитися телепередачі».

Такий оптимістичний погляд на невеселий факт можна було б пояснити так званою жіночою логікою. Але це, досить сумнівне, до речі, у будь-яких випадках, пояснення в даному разі здається іще сумнівнішим. Бо Гелен Омала — не рядова представниця жіночої статі, а секретар міністерства освіти Сполучених Штатів. Так що йдеться чи й не про офіційний погляд на речі.

ЛЮБОВ ЗА ОГОЛОШЕННЯМ

У розділі шлюбних оголошень французьких газет нерідко можна натрапити на заклики самітних чоловіків, які мріють про справжню і вічну любов. І от якось кілька із них одержали листи з поштовим штампом Буенос-Айреса. В конвертах було фото однієї бразільської королеви краси; в самих же листах красуня писала, що, коли вона сподобалася адресатові, то хай він перекаже їй 1500 доларів для подорожі в Європу.

Дванадцять французів, яким вона припала до серця, після тривалого листування переказали гроші на вказану адресу. Але бразільська красуня після того наче писати розучилася, та й взагалі нічим не давала про себе знати. Тоді женихи звернулися по допомогу до французької поліції, і та швидко прояснила ту історію. Автором листів виявилася 28-річна француженка Бріо з міста Нанта, яка на той час уже встигла відправитися в Бразілію. У листі, залишеному претендентам на її руку, мадемуазель Бріо подякувала усім їм за довір'я до неї і за гроші, які дали їй змогу вилетіти до свого бразільського друга і розпочати з ним нове життя на солідній фінансовій основі.

НОТАТКИ ПРО ЇХНІ ПОРЯДКИ

ІЛЮСТРАЦІЯ ДО БАЛАЧОК ПРО РІВНОПРАВНІСТЬ

Як на нас, людей, із західною демократією особисто не знайомих, то історійка ця могла б навіть смішною здатися. Та, на жаль, це не вигадка гумориста, а саме життя. Так що — не до сміху. А згадалася вона не тому, що — виняткова, а тому, що якраз — навпаки: на подібне (із сякими чи такими змінами) можна там частенько надибати; і то не тільки в ФРН...

Так от, у місті Бремені продавщиця взуття Р. у свої 30 літ залишилася без роботи. Коли намагання десь прилаштуватися нічого не дали, вона пішла на прийом до завідуючого кадрами взуттєвої фірми. А коли той поцікавився, чи є в неї діти, сказала, що нема, але й нема у неї наміру лишатися на все життя бездітною. Оцього було й досить, щоб їй і на цій інстанції в роботі відмовили.

Та на цьому не скінчилося: через якийсь час від бременського відділу праці Р. отримала повідомлення, що її на два місяці позбавляють допомоги по безробіттю, бо, мовляв, сказавши про бажання своє коли-небудь мати дитину, вона сама сприяла тому, що їй відмовили у прийомі на роботу.

Врешті, тільки завдяки втручанню громадських організацій, що виступають проти дискримінації жінок, те розпорядження відділу праці було відмінене.

Оце й усе, чого вдалося домогтися.

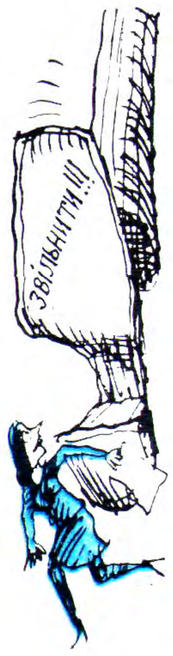

ЗА КОЛЬОРОВИМ ЕКРАНОМ

Про успіхи Японії в галузі електроніки чимало і пишеться, і говориться. Зокрема, багато цікавого домоглися японці в телевізійній справі. Тут вам вони і гігантські, і мініатюрні, і плоскі, і ще якісь там екрани. Є на що подивитися.

Але якщо зазирнути, фігурально кажучи, і за екран японського телевізора, то теж дещо цікаве побачити можна...

Складання блоків кольорових телевізорів у Японії за традицією суто жіноча, сказати б, парафія; це — справа жіночих рук, до того ж — рук молодих. Але зовсім не тому, що японські підприємці, шануючи прекрасну половину роду людського, дбають про її молоду поросль. Усе пояснюється просто: молоді жіночі руки цінуються за їх чутливість. Через 5—7 років вони стають уже не потрібними. І офіційне пояснення, до якого хазяї підприємств удаються при масових звільненнях робітниць,— одне: старіють руки.

Як бачите, за кольоровим екраном японського телевізора відкривається зовсім не райдужна картина. Не для господарів заводів, звісна річ, а для власниць отих чудових робочих рук, якими високоякісні телевізори робляться.

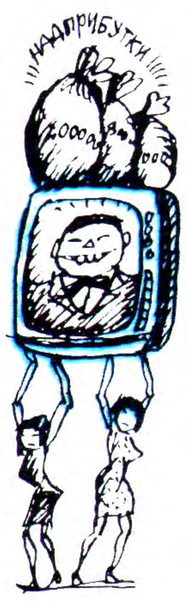

Мал. В. СОЛОНЬКА

Радянський газ і американський протигаз.

ПАМ'ЯТІ ДРУГА

Ми всі любили його. Боляче писати про Сергія Герасимчука у минулому часі. Важко повірити, що наш Сергій більше ніколи не прийде до редакції, не усміхнеться своєю доброю, привітною посмішкою, не викличе дружного сміху дотепним каламбуром, не запропонує гострої, злободенної теми для чергового номера журналу. А читачі не побачать на сторінках «Перця» його веселих, майстерно виконаних малюнків на теми «Житіє святих і нечестивих», не довідаються про «Новини з життя первісної людини», не ознайомляться з «Неймовірними ситуаціями» — усіма цими серіями карикатур, які з такою майстерністю і винахідливістю упродовж багатьох років малював на сторінках журналу Сергій.

Доля наділила його великим талантом, і він щедро віддавав його людям. Багато зробив Сергій Герасимчук за чверть віку роботи в «Перці», і як багато він іще зміг би зробити, якби невблаганна смерть передчасно не забрала його від нас: Сергієві Герасимчуку не виповнилося й сорока п'яти років.

Двадцятирічним хлопцем, іще студентом Київського училища прикладного мистецтва, прийшов він до нас у «Перець», і з того часу жоден номер журналу не вийшов без його карикатур чи малюнків. Працюючи в «Перці», Сергій закінчив Київський художній інститут, вступив до Спілки художників УРСР, став членом КПРС.

Непоправної втрати зазнали ми, його друзі-одноперчани. Непоправної втрати зазнали і ви, шановні наші читачі. Непоправної втрати зазнали його учні, молоді карикатуристи «Перця», для яких Сергій Герасимчук не шкодував ні часу, ні свого щедрого таланту. Непоправної втрати зазнала українська сатирична графіка.

Протягом багатьох років Сергій Іванович Герасимчук був членом редколегії журналу «Перець», секретарем первинної організації Спілки журналістів СРСР, двічі удостоювався республіканської журналістської премії «Золоте перо». Його малюнки передруковувалися багатьма гумористичними виданнями у нашій країні і за рубежем. Сергій Герасимчук був лауреатом багатьох всесоюзних і міжнародних художніх виставок.

Прощай, дорогий друже! Ми всі любили тебе. Ця любов назавжди збережеться в наших серцях, у серцях читачів «Перця».

ПЕРЧАНИ

Друже Перче!

Якщо мешканець Нової Праги Кіровоградської області показуватиме тобі своє селище, то за кожною фразою буде обов'язково зітхати і сумно повторювати: «От раніше було!» І справді, раніше водопостачання було нормальне, майже всі вулиці освітлювалися, парк культури і відпочинку був доглянутий, а Будинок культури працював. А тепер... Вода буває з великими перебоями. Лише на центральній вулиці ввечері світять ліхтарі, а на інших — де-не-де лампочку побачиш. Парк занедбаний. Будинок культури в аварійному стані. Вже багато років стоять недобудовані магазин «Кулінарія», молочний магазин, ресторан на 150 місць. Колись у ці споруди вклали чимало грошей. Будівельники їх уже майже закінчували, та раптом, наче по команді, усі здиміли... Бо раніше, коли будувалися ці споруди, Нова Прага була райцентром. І варто було йому переміститися в Олександрію, як і почалися оці всі наші біди.

Може, ти поясниш, Перче, нашому керівництву, що всі люди хочуть мати елементарні зручності, незалежно від того — живуть вони в райцентрі чи просто в селищі?

І. КОВАЛЕНКО,
персональний пенсіонер.

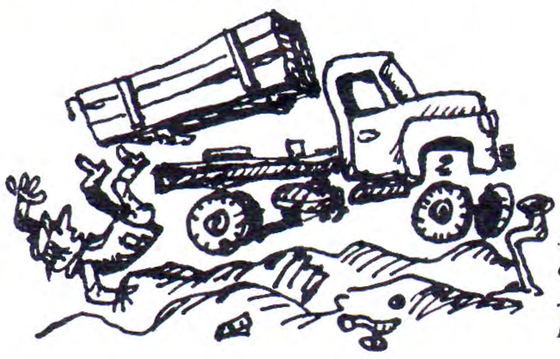

Дозволь розповісти тобі щось схоже на анекдот. Розмовляють якось двоє водіїв-прилуччан. «— Ну й вулиці є в нашому місті,— каже один. — Просто-таки амурські хвилі. Їхав учора машиною. Приїхав до гаража, глядь — кузова нема, загубив».

«— То ще нічого,— каже другий. — Он я позавчора віз кума до лікарні, бо він ногу підвернув... Його так підкидало й опускало, що він від отого гицання піднявся й каже: «— Вибачай, чоловіче добрий, але я краще піду пішки...»

Так оце, Перче, про нашу вулицю йшлося. Минулої зими працівники місцевого водоканалу прокладали по ній водопровід. Викопали траншею, вкинули в неї труби, сяк-так їх загорнули — і робіть, що хочете. Смішно? Може, кому й смішно, тільки не нам.

Мешканці вулиці Партизанської.

м. Прилуки
Чернігівської області.

Нещодавно, на день свого народження, одержала я телеграму, частину тексту якої цитую дослівно: «ПОЗДРАВЛЯЕМ ДНЕМ ВАРЕНИКОВ...» Телеграму було вручено мені працівником 55-го відділення зв'язку м. Києва. Справедливості ради хочу зазначити, що в нашій сім'ї дня вареників не запроваджено, хоч вареники в ній дуже люблять. Так от, Перче, просимо опублікувати оголошення про те, де саме й коли відзначається таке свято, а заодно й день галушок, оскільки вони також нам вельми подобаються. Сподіваюся, що таке оголошення зацікавить і багатьох інших твоїх читачів.

Р. ПРУДЬ.

м. Київ.

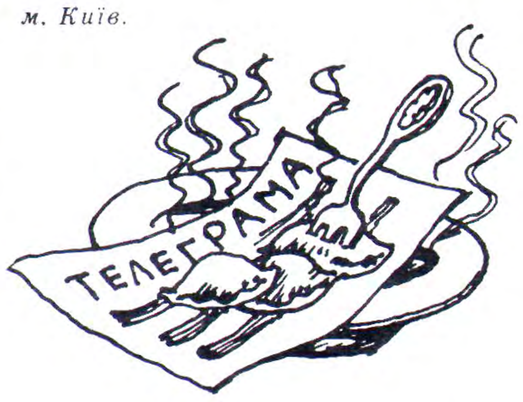

Довідкове бюро «Перця»

«У нашому місті Старобільську — аж чотири ресторани. Словом, випити є де. А от помитися — ніде. Єдина на місто лазня улітку ще сяк-так працює, восени ж та взимку вона здебільшого на замку. І ніяк не можемо довідатися, коли ж нову збудують. Може, ти, Перче, знаєш?

ЖИТЕЛІ МІСТА».

Ворошиловградська область.

— За логікою, до будівництва другої лазні повинні приступити тоді, коли в Старобільську буде вісім ресторанів.

● ● ●

«Оцей місток, що його ти бачиш на знімку, у такому стані перебуває вже чотири роки. А з'єднував він колись два райони Сумської області — Глухівський і Кролевецький. Тоді від нашого села Обложки до села Тулиголово було рукою подати, тепер же доводиться робити гак у 15 кілометрів. Невже у двох районах не знайдеться кілька кубометрів лісу, щоб полагодити місток?

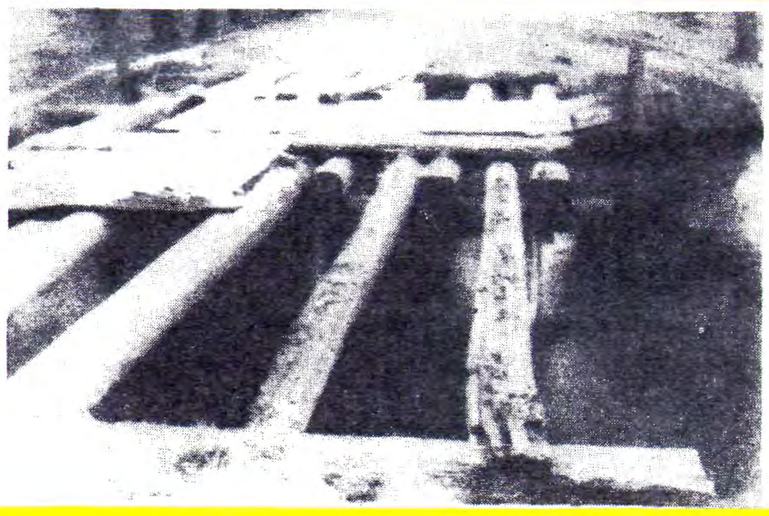

ЖИТЕЛІ СЕЛА ОБЛОЖКИ».

— Як пояснили нам у Кролевецькому та Глухівському райвиконкомах, лісу для ремонту містка справді нема. Вся деревина, яку можна було б для цього використати, пішла на виготовлення паперу, а папір витрачено на листування, щоб вияснити, кому ж братися до роботи. Проте вихід із становища усе ж знайдено. Правління місцевого колгоспу «Рассвет» зобов'язано навесні висадити неподалік від залишків містка кілька десятків дерев хвойних порід. Як тільки вони досягнуть належних кондицій, їх пустять на ділову деревину і ремонт буде зроблено.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

✦ «Новини архітектури» — так називалася замітка, опублікована у № 20 журналу за 1983 рік. А йшлося в ній про те, що на даху будинку № 6, що по вулиці Карла Лібкнехта у мікрорайоні № 14 (місто Кіровоград) утворилося ціле озерце, бо тут тривалий час не діяла зливна система.

Після виступу Перця перший заступник голови виконкому Кіровоградської міськради В. А. Ткаченко повідомив, що усі недоліки ліквідовано, і тепер зливна система у цьому будинкові працює бездоганно.

✦ Про те, що Хотинське швейне виробництво № 2 (Чернівецька обл.) випускає такі шкільні фартушки, в яких можна нарахувати добрий десяток дефектів, повідомлялося у замітці «Шановний виставком» («Перець» № 21 за 1983 рік).

Як повідомив редакції директор Герцаївського виробничого об'єднання «Прут» Б. Г. Зейгер, виступ Перця було обговорено на зборах колективу Хотинського виробництва № 2 і критику визнано правильною. Нині у виробництво запущено і випускається нова модель шкільних фартушків з тканини поліпшеної якості.

✦ Через нестійке електропостачання у жителів села Берестівець (Черкащина) виходили з ладу холодильники, телевізори, інші електроприлади. Про це до редакції надійшов лист.

Перший заступник Уманського райвиконкому С. Ю. Монке повідомив, що справді це село незадовільно постачалося електроенергією, бо була пошкоджена трансформаторна підстанція. Після ремонту трансформатора електропостачання у цьому селі налагодилось.

✦ Новосели п'ятиповерхового будинку № 148 по вулиці Партизанській, що у райцентрі Васильківці (Дніпропетровщина), поскаржилися на те, що в їхніх квартирах холодно. Перець негайно звернувся у цій справі до Васильківського райвиконкому.

Як повідомив голова райвиконкому Н. М. Буйвол, опалювальну систему впорядковано, і вона працює безперебійно.

Сьогодні у мене гостює угорський сатиричний журнал «ЛУДАШ МАТІ»

Мал. ДУНАЇ

Якщо на вечерю гриби.

Мал. БАЛАЖ-ПІРІ БАЛАЖА

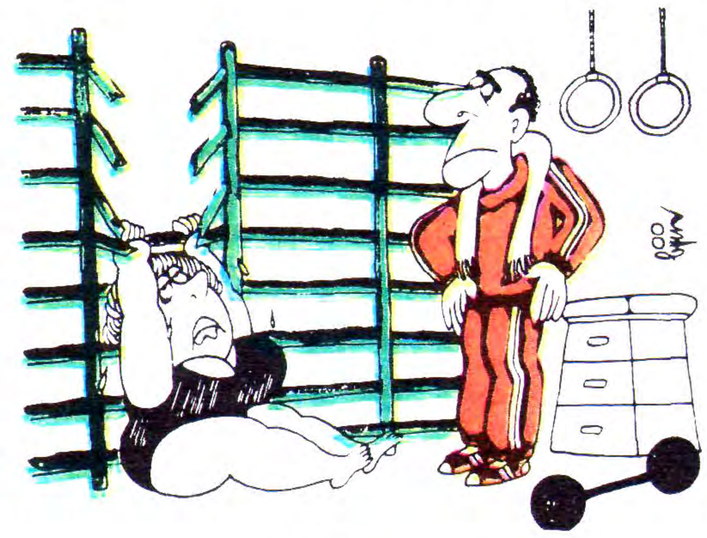

Без слів.

Мал. ШВОТТА

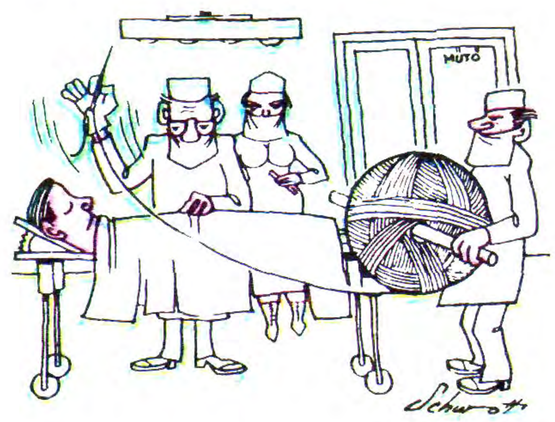

Без слів.

ВИСОКОПОСТАВЛЕНИЙ БАТЕЧКО

Мал. Дьєрдя БРЕННЕРА

— Завтра пришли до мене свою вчительку.

Мал. Іштвана ЛЕГОЦКІ

Без слів.

Мал. Йозефа БАРАТА

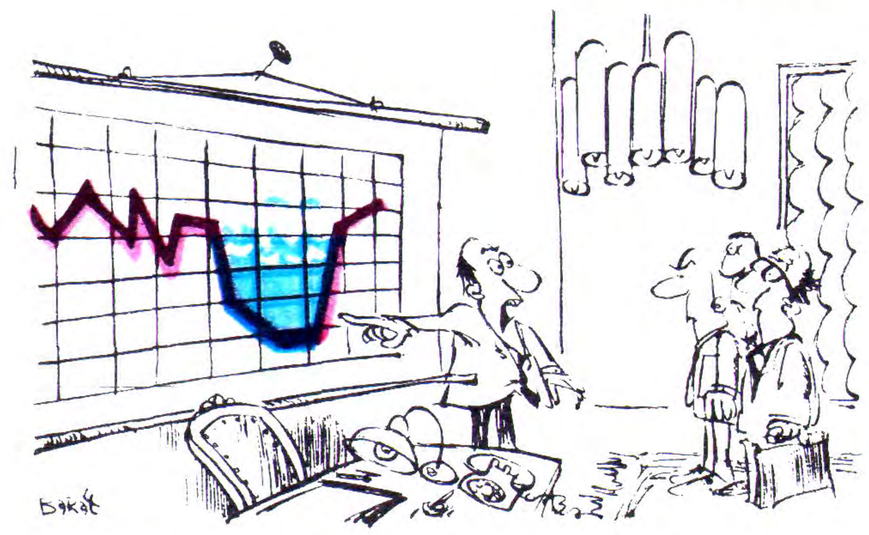

— Саме тоді всі наші пішли у відпустку.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-89-12, 441-89-15, 441-89-17.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 6 (1168) (на украинском языке). Издательство «Радянська Україна».

Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 16.02.84. Підписано до друку 05.03.84. БФ 06493. Формат видання 70×108/8. Офсетний друк. Умовн., друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2.315.500. Зам. 0914.

© Журнал «Перець» 1984 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Відсканував Олександр Яновський, опрацював Олег Леськів для спільноти:

http://perec-ua. livejornal.com

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Мілітаристський ковпак, котрим Пентагон хотів би накрити весь світ.